

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

פ/25/3969

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (חובת נשיאת לוחית זיהוי באופניים ממונעים ובקורקינט ממונע), התשפ"ד–2023

1. הוספת סעיף 9 בפקודת התעבורה¹, אחרי סעיף 9א יבוא:

9ב. (א) רשות הרישוי תקים ותנהל מאגר מידע ובו רישום רוכבים שבבעלותם אופניים שבהם מותקן מנוע המניע אותם או מסייע בכך (בסעיף זה – אופניים ממונעים) או שבבעלותם קורקינט ממונע; מאגר המידע כאמור (בסעיף זה – מאגר המידע) ישמש לצורכי רשות הרישוי וגורמי האכיפה בלבד, ולא יהיה פתוח לעיון הציבור.

(ב) לא ירכב אדם על אופניים ממונעים או קורקינט ממונע, אלא אם כן מותקנת בהם לוחית זיהוי הנושאת את מספר הרישום של בעל האופניים הממונעים או הקורקינט הממונע, לפי העניין.

(ג) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות הוראות וכללים לניהול מאגר המידע, הגופים המורשים לעשות שימוש במאגר המידע, קבלת מספר רישום, כללים בדבר לוחית הזיהוי וחיבורה לאופניים ממונעים או לקורקינט ממונע, ומתן רשות שימוש במספר הרישוי לרוכב או משתמש אחר על ידי הבעלים הרשום.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

(ד) בסעיף זה, "קורקינט ממונע" – כהגדרתו בתוספת השנייה לחוק לייעול הפיקוח והאכיפה העירוניים ברשויות המקומיות (תעבורה), התשע"ו–2016.²

דברי הסבר

בשנים האחרונות אנו עדים לעלייתם לכביש של עשרות אלפי כלי רכב דו גלגליים חשמליים, כדוגמת אופניים או קורקינטים ממונעים. לכלי רכב אלו יכולת לנוע במהירות גבוהה מכלי רכב דומים שאינם ממונעים וכתוצאה מכך הולכי רגל רבים, כמו גם רוכבים רבים, נפגעים בתאונות דרכים. כדי להתמודד עם סכנה זו ולהילחם בעבירות התנועה הרבות המבוצעות בכלים אלו אשר מסכנות חיי אדם, נערכו תיקוני חקיקה שונים. עם זאת, חרף תיקוני החקיקה השינוי בתרבות הנהיגה מזערי בשל הקושי לבצע אכיפה כלפי כלי רכב שאינם נושאים כל אמצעי זיהוי. מחקר מקיף שנערך לאחרונה הראה כי כ-62% מבני הנוער הרוכבים על אופניים חשמליים היו במצב של "כמעט תאונה". נתון זה מצביע על היעדר אכיפה מספקת ועל תרבות הנהיגה המסוכנת בכלי רכב אלו חרף החוקים והתקנות שנועדו להסדיר את הרכיבה בהם.

לפיכך, מוצע לחייב את הרוכבים להתקין על כלי רכב כאמור לוחיות זיהוי כדי להגביר את רמת ההרתעה של הרוכבים מביצוע העבירות וכדי לאפשר אכיפה כלפי כלי רכב אלו.

אמצעי הזיהוי יאפשרו לחברות הביטוח לספק פוליסות ביטוח תאונות אישיות וביטוח צד ג' לרוכבי אופניים וקורקינטים ממונעים. כמו כן, לוחית הזיהוי תסייע בצמצום תופעת גניבות אופניים וכלי רכב ממונעים, תופעה עמה מתמודדים בעליהם של כלי רכב אלו.

מוצע לקבוע כי הרישום יהיה על שם הבעלים ולא על כלי הרכב כפי שנהוג במדינות רבות בעולם, בהן מספר הזיהוי בכלי הרכב הוא על שם הבעלים, כדי להקל על הליכי רישום הכלים הממונעים, ובפרט בעת העברת בעלות. שיטת זיהוי זו אינה מצריכה רישום של כלי הרכב וחריטת מספר שילדה על גבי כלי הרכב. לפיכך, השיטה מצריכה רישום בפעם הראשונה בלבד ולא בכל העברת בעלות של כלי הרכב.

כמו כן, מוצע להסמיך את שר התחבורה והבטיחות בדרכים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות ליישום ההסדר המוצע.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יעקב אשר וקבוצת חברי הכנסת (פ/135/25), על ידי חבר הכנסת חמד עמאר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1675/25), על ידי חברת הכנסת אתי חוה עטייה (פ/2948/25) ועל ידי חבר הכנסת יונתן מישרקי (פ/3792/25).

הצעת החוק זהה לפ/3792/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

² ס"ח התשע"ו, עמ' 1214.

א' בחשוון התשפ"ד (16.10.2023)